

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 50.967/2
DU 23 FÉVRIER 2012

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Ministre de la Justice, le 20 février 2012, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'amendements à un avant-projet de « loi-programme », a donné l'avis suivant :

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

« Fraudebestrijding werd als prioriteit aangeduid in het regeerakkoord en heeft een duidelijke budgettaire impact. Het is in dit kader een noodzaak snel te komen tot een aantal wetswijzigingen die een effectieve en efficiënte fraudebestrijding mogelijk maken. In de praktijk wordt vastgesteld dat het huidige systeem inzake de uitvoering van de verbeurdverklaring diverse lacunes vertoont. Het COIV kan in het kader van een solvabiliteitsonderzoek van de veroordeelde geen informatie opvragen bij de CFI, waardoor het vermogen van de veroordeelde verborgen kan blijven. Op die wijze blijft de verbeurdverklaring dode letter en loopt de schatkist inkomsten mis.

Ook de bevroeringsmaatregel, waarbij het COIV bepaalde banktegoeden kan bevroeren gedurende een periode van 3 dagen blijkt moeilijk werkzaam. Deze periode van 3 dagen blijkt te kort om de ontvanger van domeinen toe te laten deze tijdelijke bevroering om te zetten in een burgerlijk beslag. Op die manier kan geen uitvoering gegeven worden aan de door de rechtbank opgelegde verbeurdverklaring en loopt de schatkist inkomsten mis.

Een analoge vaststelling geldt voor de bevroeringstermijn van drie dagen, die de onderzoeksrechter moet toelaten een strafrechtelijk beslag te leggen op gelden van criminele oorsprong. Ook deze termijn blijkt onwerkbaar, waardoor verdachten alsnog verdachte gelden kunnen wegsluizen van op hun bankrekeningen en het gerechtelijk beslag aldus onmogelijk wordt. Dit staat haaks op een snelle en efficiënte fraudebestrijding en leidt uiteindelijk tot grotere straffeloosheid en schade voor de schatkist.

Het is dan ook van belang deze wetsbepalingen snel aan te passen ».

*

* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations suivantes.

Portée des amendements soumis pour avis

Il ressort de la demande d'avis, ainsi que des réponses fournies par le délégué du Ministre, que les amendements soumis pour avis visent à insérer des dispositions additionnelles dans le titre 9 « Lutte contre la fraude » du projet de loi-programme (I) sur lequel la section de législation a donné, les 31 janvier 2012 et 1er février 2012, l'avis 50.883/1/2/3.

Le but de ces amendements est de renforcer l'efficacité de l'arsenal juridique dont disposent les autorités pour lutter contre la fraude en matière financière.

Formalités préalables

1. L'Inspecteur des Finances a donné son avis le 17 février 2012.
2. Le Ministre du Budget a donné son accord le 21 février 2012.
3. Les amendements soumis pour avis ont fait l'objet d'une évaluation d'incidences sur le développement durable.

Premier amendement projeté

Il y a lieu d'ajouter, dans la version française du texte, à la fin de l'article modifiant l'article 23, § 2, de la loi du 11 janvier 1993 'relative à la prévention de l'utilisation du système financier aux fins du blanchiment de capitaux et du financement du terrorisme', le mot « légal ».

Troisième amendement projeté

Dans la disposition modifiant l'article 15*bis*, § 3, de la loi du 26 mars 2003 'portant création d'un Organe central pour la Saisie et la Confiscation et portant des dispositions sur la gestion à valeur constante des biens saisis et sur l'exécution de certaines sanctions patrimoniales', il est suggéré d'insérer, entre les mots « le mot 'trois' est » et les mots « remplacé par le mot 'cinq' », les mots « chaque fois ».

La modification projetée concerne en effet tant l'alinéa 1er que l'alinéa 2 du paragraphe en cause.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	P. VANDERNOOT,	conseillers d'État,
Mesdames	M. BAGUET,	
	A.-C. VAN GEERSDAELE,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme W. VOGEL, premier auditeur.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.967/2
VAN 23 FEBRUARI 2012

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, tweede kamer, op 20 februari 2012 door de Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van vijf werkdagen van advies te dienen over een ontwerp van amendementen op een voorontwerp van “programmawet”, heeft het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt:

“Fraudebestrijding werd als prioriteit aangeduid in het regeerakkoord en heeft een duidelijke budgettaire impact. Het is in dit kader een noodzaak snel te komen tot een aantal wetswijzigingen die een effectieve en efficiënte fraudebestrijding mogelijk maken. In de praktijk wordt vastgesteld dat het huidige systeem inzake de uitvoering van de verbeurdverklaring diverse lacunes vertoont. Het COIV kan in het kader van een solvabiliteitsonderzoek van de veroordeelde geen informatie opvragen bij de CFI, waardoor het vermogen van de veroordeelde verborgen kan blijven. Op die wijze blijft de verbeurdverklaring dode letter en loopt de schatkist inkomsten mis.

Ook de bevroeringsmaatregel, waarbij het COIV bepaalde banktegoeden kan bevriezen gedurende een periode van 3 dagen blijkt moeilijk werkzaam. Deze periode van 3 dagen blijkt te kort om de ontvanger van domeinen toe te laten deze tijdelijke bevroering om te zetten in een burgerlijk beslag. Op die manier kan geen uitvoering gegeven worden aan de door de rechtbank opgelegde verbeurdverklaring en loopt de schatkist inkomsten mis.

Een analoge vaststelling geldt voor de bevroeringstermijn van drie dagen, die de onderzoeksrechter moet toelaten een strafrechtelijk beslag te leggen op gelden van criminele oorsprong. Ook deze termijn blijkt onwerkbaar, waardoor verdachten alsnog verdachte gelden kunnen wegsluizen van op hun bankrekeningen en het gerechtelijk beslag aldus onmogelijk wordt. Dit staat haaks op een snelle en efficiënte fraudebestrijding en leidt uiteindelijk tot grotere straffeloosheid en schade voor de schatkist.

Het is dan ook van belang deze wetsbepalingen snel aan te passen”.

*

* *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Strekking van de om advies voorgelegde amendementen

Uit de adviesaanvraag en uit de antwoorden verstrekt door de gemachtigde van de minister blijkt dat de om advies voorgelegde amendementen ertoe strekken aanvullende bepalingen in te voegen in titel 9, met als opschrift “Fraudebestrijding”, van programmawet (I), waarover de afdeling Wetgeving op 31 januari 2012 en 1 februari 2012 advies 50.883/1/2/3 heeft verstrekt.

De opzet van deze amendementen bestaat erin de doeltreffendheid te verhogen van het juridisch instrumentarium waarover de overheid beschikt in haar strijd tegen de financiële fraude.

Voorafgaande vormvereisten

1. De inspecteur van Financiën heeft zijn advies verstrekt op 17 februari 2012.
2. De akkoordbevinding van de minister van Begroting dateert van 21 februari 2012.
3. De om advies voorgelegde amendementen zijn het voorwerp geweest van een effectbeoordeling op het stuk van de duurzame ontwikkeling.

Eerste ontworpen amendement

Aan het eind van het artikel dat een wijziging aanbrengt in artikel 23, § 2, van de wet van 11 januari 1993 ‘tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme’ schrijve men in de Franse lezing “jour férié légal”.

Derde ontworpen amendement

Voorgesteld wordt om in de bepaling die een wijziging aanbrengt in artikel 15*bis*, § 3, van de wet van 26 maart 2003 ‘houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties’ het woord “telkens” in te voegen tussen de woorden “wordt het woord ‘drie’” en de woorden “vervangen door het woord ‘vijf’”.

De ontworpen wijziging betreft namelijk zowel het eerste als het tweede lid van de betrokken paragraaf.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	P. VANDERNOOT,	staatsraden,
de Dames	M. BAGUET,	
	A.-C. VAN GEERSDAELE,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. W. VOGEL, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de Heer P. VANDERNOOT.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A.-C. VAN GEERSDAELE

Y. KREINS